

Praktyczny biuletyn dla sędziów

dr Grzegorz Kamieński

AKADEMIA NAUK STOSOWANYCH ANGELUSA SILESIUSA
W WAŁBRZYCHU, RADCA PRAWNY

Zabezpieczenie roszczeń w sprawach własności intelektualnej po nowelizacji z 9.03.2023 r.

Wprowadzenie

Mocą ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw¹ wprowadzono nowe rozwiązania odnoszące się do zabezpieczenia roszczeń w sprawach z zakresu własności intelektualnej.

Postępowanie odrębne w sprawach własności intelektualnej

Odrębny tryb postępowania w sprawach własności intelektualnej został wprowadzony do ustawy procesowej ustawą z dnia 13 lutego 2020 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw². Przyczyną wyodrębnienia postępowania w sprawach własności intelektualnej był szczególny materialnoprawny charakter rozpoznawanych w nim spraw, a zwłaszcza wysoki stopień ich skomplikowania. Skoncentrowanie ich w Kodeksie postępowania cywilnego miało na celu ujednolicenie uregulowań w tym zakresie, a co za tym idzie – lepszą implementację dyrektywy 2004/48/WE.

Zasadność stworzenia dla określonych spraw postępowań odrębnych wynika z wielu czynników, wśród których wymienia się np. swoistość, szczególny charakter, a także konieczność zapewnienia ich sprawnego przebiegu. Okolicznościami, które przesądziły o wyodrębnieniu

postępowania odrębnego w sprawach własności intelektualnej, były m.in.: wysoki stopień skomplikowania spraw, zasadność orzekania przez sędziów posiadających odpowiednie kwalifikacje i stopień specjalizacji, konieczność ujednolicenia orzecznictwa, specyficzne środki ochrony prawnej (jak np. wezwanie do udzielenia informacji czy zabezpieczenie środków dowodowych), zasadność stworzenia unormowań procesowych wspólnych dla wszystkich spraw z zakresu własności intelektualnej, dążenie do poprawy jakości i szybkości w rozpoznawaniu spraw i ich rozstrzyganiu, a także wyeliminowanie rozbieżności procesowych istniejących w różnych ustawach z zakresu własności intelektualnej³.

Postępowanie odrębne w sprawach własności intelektualnej ma charakter obligatoryjny, a więc *ex lege* (bez konieczności składania wniosku przez strony) obejmuje sprawy określone w art. 479(89) k.p.c. Przepis ten wyróżnia dwa rodzaje spraw. Po pierwsze, sprawy własności intelektualnej *sensu stricto* (art. 479(89) k.p.c.). Po drugie, wymienione w art. 479(89) k.p.c. sprawy własności intelektualnej „w rozumieniu niniejszego działu”, czyli sprawy własności intelektualnej w znaczeniu procesowym, podlegające rozpoznaniu w omawianym postępowaniu odrębnym niezależnie od tego, czy na płaszczyźnie materialnoprawnej są uznawane za sprawy własności intelektualnej⁴.

Zmiany w zakresie zabezpieczenia roszczeń

W pierwszej kolejności należy zwrócić uwagę na rozwiązanie wprowadzone w przepisie art. 730(1) § 1(1) k.p.c. Przywołany przepis określa, że w sprawach wymienionych w art. 479(89) k.p.c. sąd w ramach oceny, czy uprawdopodobniono roszczenie, bierze pod uwagę prawdopodobieństwo unieważnienia prawa wyłącznego w innym toczącym się postępowaniu.

Cały artykuł możesz
przeczytać [tutaj](#)

¹ Dz.U. z 2023 r., poz. 614; dalej: k.p.c.

² Dz.U. z 2020 r., poz. 288.

³ M. Barczewski, O. Zinkiewicz-Będźmirowska [w:] *Postępowania odrębne. System Postępowania Cywilnego*. Tom 6, A. Machnikowska (red.), Warszawa 2022, s. 940.

⁴ M. Dziurda [w:] *System Prawa Procesowego Cywilnego. Tom II. Część III. Postępowanie procesowe przed sądem pierwszej instancji. Postępowania odrębne w szczególnych kategoriach spraw*, S. Cieślak (red.), Warszawa 2023, rozdział VII, nr 1.2.4.

O możliwości żądania zwrotu kosztów zastępstwa procesowego poniesionych w elektronicznym postępowaniu upominawczym

Wartykule opublikowanym w nr 2 Biuletynu zastanawialiśmy się nad tym, czy przepis art. 505(37) § 2 k.p.c. obejmuje również koszty zastępstwa procesowego poniesione przez strony w elektronicznym postępowaniu upominawczym. Autor niniejszego artykułu powołał się w nim na trzy pytania prawne dotyczące tego zagadnienia, skierowane w ostatnim czasie do Sądu Najwyższego. Pytania te zarejestrowano pod sygn. akt: III CZP 48/23, III CZP 53/53 i III CZP 66/23. Oczekując na udzielenie odpowiedzi na te pytania, autor powołał się na postanowienie Sądu Okręgowego w Toruniu z dnia 24 stycznia 2024 r. w sprawie o sygn. akt VIII Cz 791/23 (niepublikowne), w którym uznano, że rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów kolejnego procesu po umorzeniu elektronicznego postępowania upominawczego nie powinno uwzględniać kosztów zastępstwa procesowego poniesionych w związku z reprezentowaniem strony powodowej przez fachowego pełnomocnika w elektronicznym postępowaniu upominawczym. W tej sprawie sąd drugiej instancji nie sporządził uzasadnienia powołanego postanowienia, dlatego autor artykułu przytoczył argumentację powołaną w tej sprawie przez sąd pierwszej instancji – Sąd Rejonowy w Grudziądzu. Według tego sądu sformułowanie użyte w art. 505(37) § 1 k.p.c. można odnaleźć w przepisie art. 520 § 1 k.p.c. odnoszącego się do kosztów postępowania w postępowaniu nieprocesowym. Przyczyną takiego zapożyczenia sformułowania jest to, że w przypadku umorzenia postępowania w elektronicznym postępowaniu upominawczym trudno jednoznacznie wskazać stronę, która wygrała sprawę. Dlatego też ustawodawca na tym etapie tego postępowania nie zastosował rozwiązania dotyczącego kosztów postępowania w oparciu o zasadę odpowiedzialności za wynik procesu (art. 98 § 1 k.p.c.), zasadę zawinienia (art. 101 i 103 k.p.c.) czy też zasadę słuszności (art. 102 k.p.c.), względnie wzajemnie znosząc te koszty lub też je stosunkowo rozdzielając (art. 100 k.p.c.). Sąd ten zwrócił uwagę, że zgodnie z treścią art. 108 § 1 zd. 1 k.p.c. sąd rozstrzyga o kosztach w każdym orzeczeniu kończącym sprawę w instancji. Zapis ustawy (art. 505(37) § 1 k.p.c.) wyraźnie przewiduje, że każda ze stron ponosi własne

koszty powstałe w elektronicznym postępowaniu upominawczym. Przepis ten nie zawiera zwrotu, że strony jedynie tymczasowo ponoszą koszty procesu związane ze swoim udziałem w sprawie. Mając więc na uwadze treść art. 108 § 1 zd. 1 k.p.c. według Sądu Rejonowego należało uznać, że rozstrzygnięcie zawarte w postanowieniu o umorzeniu postępowania w elektronicznym postępowaniu upominawczym jest rozstrzygnięciem obejmującym wszystkie koszty, które zostały poniesione przez strony i nie mogą być one rozliczane w innym postępowaniu (na innym etapie postępowania), chyba że przepis wyraźnie tak stanowi. Tym szczególnym przepisem jest natomiast art. 505(37) § 2 zd. 2 k.p.c., który skorelowany jest z przepisem art. 19 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych¹. Przepis ten stanowi, że w przypadku, o którym mowa w art. 505(37) § 2 k.p.c., uiszczoną opłatę od pozwu w elektronicznym postępowaniu upominawczym zalicza się na poczet opłaty od nowo wniesionego pozwu. W sytuacji zatem umorzenia postępowania w elektronicznym postępowaniu upominawczym, a następnie wniesienia pozwu przeciwko temu samemu pozwanemu o to samo roszczenie w postępowaniu innym niż elektroniczne postępowanie upominawcze, strona powodowa poniesie jedną opłatę sądową, która w przypadku wygrania procesu zostanie zasądzona na jej rzecz od strony pozwanej. Taka sama zasada powinna obowiązywać w przypadku kosztów pozasądowych (zastępstwa procesowego), w przeciwnym wypadku strona reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika otrzymałaby podwójne koszty (podwójne wynagrodzenie radcy prawnego lub adwokata). Podzielając tę argumentację, na koniec artykułu opublikowanego w nr 2 Biuletynu autor sformułował ogólny wniosek, że przepis art. 505(37) § 2 zd. 2 k.p.c. w brzmieniu: „Na żądanie stron sąd, rozpoznając sprawę, uwzględni koszty poniesione przez strony w elektronicznym postępowaniu upominawczym” dotyczy wyłącznie opłaty sądowej, a nie kosztów zastępstwa procesowego.

Zaprezentowane przez autora stanowisko okazało się trafne, albowiem w uchwale z dnia 10 kwietnia 2024 r. w sprawie III CZP 53/23 Sąd Najwyższy przyjął, że w sprawie zainicjowanej pozwem na zasadach określonych w art. 505(37) § 2 zd. 1 k.p.c. sąd, rozstrzygając o kosztach procesu na żądanie strony zgłoszone zgodnie z art. 505(37) § 2 zd. 2 k.p.c., uwzględni jedną opłatę za czynności pełnomocnika w wysokości odpowiadającej temu postępowaniu.

Cały artykuł możesz
przeczytać [tutaj](#)

¹ T.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 1125.

Marcin Uliasz

DOKTOR HABILITOWANY NAUK PRAWNYCH,
SĘDZIA SĄDU REJONOWEGO LUBLIN-ZACHÓD W LUBLINIE

Jaki jest status licytanta w sytuacji, gdy wadium zostało wpłacone z „konta firmowego”, a licytant na licytacji oświadcza, że nieruchomość nabywa do majątku osobistego?

Zgodnie z art. 962 § 1 k.p.c., przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rękojmię w wysokości jednej dziesiątej części sumy oszacowania, najpóźniej w dniu poprzedzającym przetarg. W obwieszczeniu o przetargu wskazuje się wysokość rękojmi, którą licytant przystępujący do przetargu powinien złożyć, z zaznaczeniem, że rękojmia może być również złożona w książeczce oszczędnościowej zaopatrzonej w upoważnienie właściciela książeczki do wypłaty całego wkładu stosownie do prawomocnego postanowienia sądu o utracie rękojmi albo w inny wskazany przez komornika sposób (art. 953 § 1 pkt 4 k.p.c.). W przypadku licytacji elektronicznej nieruchomości, rękojmię należy złożyć na rachunek bankowy najpóźniej na 2 dni robocze przed rozpoczęciem przetargu. Za datę złożenia rękojmi przyjmuje się dzień uznania rachunku bankowego komornika (art. 986(5) § 1 k.p.c.).

Powyższe przepisy nie wprowadzają żadnych ograniczeń dotyczących tego, z jakiego rachunku bankowego (osobistego, wspólnego, firmowego) ma być wpłacona rękojmia. Decyduje o tym przystępujący do przetargu, a okoliczność ta nie ma wpływu na czynności w dalszym postępowaniu.

Wrazie licytacji ustnej, licytant w trakcie wysłuchania poprzedzającego wydanie postanowienia co do przybicia (art. 987 k.p.c.) składa oświadczenie, czy pozostaje w związku małżeńskim, a jeżeli tak, czy nieruchomość zamierza nabyć do majątku wspólnego czy osobistego. W przypadku licytacji elektronicznej licytant składa oświadczenie w tym przedmiocie w systemie teleinformatycznym jeszcze przed dopuszczeniem go do udziału w przetargu (art. 986(5) § 2 k.p.c.). Sąd albo referendarz sądowy rozstrzyga o tej kwestii w postanowieniach o przybiciu i o przysądzeniu własności na podstawie tych oświadczeń, a nie na podstawie rodzaju rachunku, z którego została wpłacona rękojmia.

Wpłacenie wadium z rachunku „firmowego” nie ma zatem znaczenia dla skuteczności oświadczenia licytanta, że nabywa nieruchomość do majątku osobistego.

Więcej pytań i odpowiedzi
możesz zaobaczyć [tutaj](#)

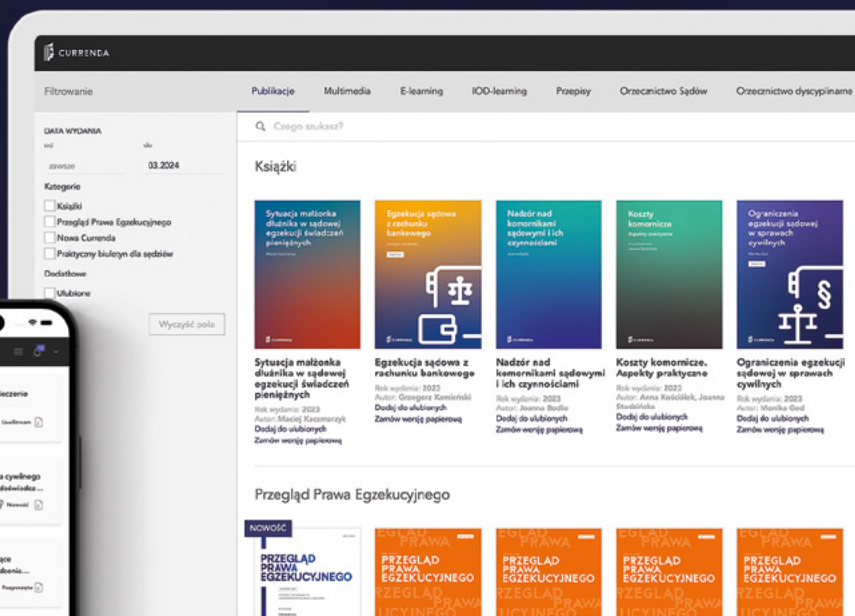
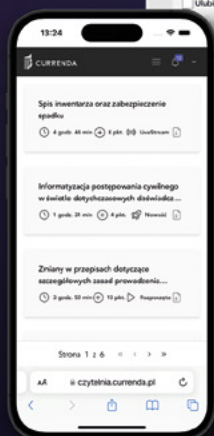

Czytelnia dla
Wymiaru Sprawiedliwości

Czytelnia Currendy

Tylko teraz każdy sąd może uzyskać
**14-dniowy bezpłatny dostęp do
Czytelni**, aż dla 10 użytkowników!

Dowiedz się więcej

Literatura, która może się przydać sędziemu

Zapraszamy Państwa do naszego sklepu: www.sklep.currenda.pl

**Charakter prawny
spisu wierzytelności
w postępowaniach
restrukturyzacyjnych**

Gabriela Farej-Łuciów

Charakter prawny spisu wierzytelności w postępowaniach restrukturyzacyjnych

Autorka:
Gabriela Farej-Łuciów
Liczba stron: 462

CURRENDA

Monografia podejmuje istotny temat zarówno w znaczeniu praktycznym, jak i teoretycznym, dotyczący charakteru prawnego spisu wierzytelności. Jest to jedyne opracowanie monograficzne dotyczące tej tematyki. Spis wierzytelności to jeden z ważniejszych dokumentów sporządzanych w postępowaniu restrukturyzacyjnym. Ze względu na dość niedawne uregulowania w ustawie z 2016 r. – Prawo restrukturyzacyjne oraz brak jakichkolwiek analiz zagadnienia przez przedstawicieli doktryny książkę należy uznać za niezwykle przydatną.

**Zajęcie nieruchomości
w sądowym
postępowaniu
egzekucyjnym**

Agnieszka Konieczna

Zajęcie nieruchomości w sądowym postępowaniu egzekucyjnym

Autorka: Agnieszka Konieczna
Liczba stron: 314

CURRENDA

Monografia ta to wartościowe i kompleksowe opracowanie zawierające analizę aktualnych regulacji prawnych dotyczących zajęcia nieruchomości w związku z prowadzeniem przez komornika sądowego postępowania egzekucyjnego w celu wyegzekwowania należności pieniężnych. Zostały w niej omówione sposoby wszczęcia egzekucji z nieruchomości, a także czynności egzekucyjne podejmowane przez komornika. Przedstawiono również skutki zajęcia nieruchomości oraz problematykę przyłączenia się kolejnego wierzyciela do egzekucji z nieruchomości wraz ze skutkami powstałymi dla pozostałych wierzycieli, którzy skierowali egzekucję do nieruchomości dłużnika.

**Komornik sądowy
jako pracodawca**
Zagadnienia prawa pracy
i ubezpieczeń społecznych

Katarzyna Bomba

Komornik sądowy jako pracodawca – zagadnienia prawa pracy i ubezpieczeń społecznych

Autorka: Katarzyna Bomba
Liczba stron: 271

CURRENDA

Zgodnie z postanowieniami ustawy o komornikach sądowych komornik, w ramach pełnionej służby, organizuje indywidualną kancelarię komorniczą. Kancelaria komornicza to zespół osób i środków materialnych służących do obsługi komornika w zakresie powierzonych mu zadań i czynności. Monografia ta stanowi kompleksowe opracowanie odnoszące się do praw i obowiązków komornika sądowego jako pracodawcy dla asesorów komorniczych oraz innych pracowników kancelarii komorniczej.

**Egzekucja sądowa
w sprawach
cywilnych**
Aspekty praktyczne

Redakcja naukowa
Kinga Flaga-Gieruszyńska

Egzekucja sądowa w sprawach cywilnych

Redakcja naukowa:
Kinga Flaga-Gieruszyńska
Liczba stron: 170

CURRENDA

Monografia zawiera aktualne omówienie zasadniczych zagadnień związanych z egzekucją sądową, włączając w to przepisy Kodeksu postępowania cywilnego, ale także unormowania zawarte w ustawie o komornikach sądowych i kosztach komorniczych. W monografii poruszono aspekty praktyczne i teoretyczne. Opracowanie zawiera ciekawe wypowiedzi doktrynalne, a z uwagi na swój wysoki poziom merytoryczny i aktualność (stan prawny) będzie stanowiło przydatną lekturę dla praktyków.

Nie otrzymujesz jeszcze naszego biuletynu? Zapisz się do newslettera: [kliknij tutaj](#)

Aby uzyskać dodatkowe informacje, zadzwoń: **+48 784 095 316**
lub wyślij wiadomość na wydawnictwo@currenda.pl